

Новости југа

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
Т
традиција
Е
европа
О
омладина
★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Додатак
у овом
броју

разлаз

Алексинач

Крај политичке кризе?

ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ
ЖЕЛИМО СРЕЋНУ И УСПЕШНУ 2010. ГОДИНУ

фотографија: Бана Вељковић / 2009

СКУПШТИНА
ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ

18220 Алексинац, Књаза Милоша 169

radio Aleksinac

Najbolji radio!

107.6 MHz

www.aleksinacradio.com

СРЕЋНА 2010.

телефон: 018 808 344

Новости југа

ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА
ШУМАТОВАЦ

АЛЕКСИНАЦ

Тихомира Ђорђевића бб.

Свим суграђанима, ученицима и њиховим родитељима, колегама, истомишљеницима, сарадницима и визионарима у процесу осавремењавања наставе, срећну и успешну

Нову 2010. годину жели колектив Пољопривредне школе "Шуматовац" у Алексинцу

Промоција књиге Драгослава Ненадовића

Путем милости

Алексиначкој јавности крајем прошле године представљена је књига под називом „Путем милости“, аутора **Драгољуба Ненадовића**, која на својствен начин сведочи о „трагичној бури крвавог пролећа 99. када је апсурд политике насиља преузео превагу над правдом и логиком, а сурова и груба сила се називала милосрђем (и то још анђеоским). Безумље је своје ух-

диште пронашло у Алексинцу, који је тада постао најкрвавија српска реч“.

Писац ове књиге **Драгослав Ненадовић** дипломирани је економиста, и у току агресије НАТО у СРЈ био је члан Општинског кризног штаба СО Алексинац. На промоцији гостовао је и почасни грађанин Алексинца **Панајотис Бафијас**.

5 ПОЛИТИКА

Разрешена политичка криза

Договор народњака и радикала уз подршку социјалиста

7 ПОЛИТИКА

Политичка надмудривања

„Велики брат“ и локална власт

20 СЕЋАЊЕ

Алексиначки рудници након две деценије од затварања

Живот без сутра?

16 ИНТЕРВЈУ

Др Србобран Бранковић

Монопол медија са националном покривеношћу

18 ЛУБИЛЕЈ

Драгољуб Цветковић

О раду ДС у Алексинцу

Новости југа

Издавач:

„Агро-пресс“ Д.О.О. – Гредетин

Директор и главни уредник:

Нинослав Миљковић
Редакција: Данијела Димитријевић,
Ана Стојковић, Наташа Марјановић,
Милан Влајић и Драгомир Тодоровић.

Адреса редакције:

Саве Ковачевића 13
18213 Гредетин
Тел. 063 1 33 72 00; 018 80 83 44
E-mail: gredetinac@gmail.com

Штампа:

„Табак“ - Алексинац

Штампање додатка ТЕО
омогућило је
Министарство културе

4 БУЏЕТ

Преживеће се

9 ИНТЕРВЈУ

Др Родољуб Живадиновић, епидемиолог

Грип није баук

Преживеће се уз мање пара

- **Иван Димић:** За плате свих корисника одлази 173 милиона динара, што чини 29,3 одсто од укупних средстава буџета, а то је далеко испод просека у републици, која има издвајања од 63 одсто
- **Мића Вељковић:** Ако се из буџета, који је приближно 800 милиона, у развој улаже око 6,5 милиона динара, онда се види колико је то смешно

Планом буџета општине Алесинац за 2010. годину локалној администрацији биће на располагању 762.316.000 динара што је номинално мање новца у односу на претходни буџет за 8.105.590 динара, или 1,06 одсто. Највише средстава у општинску касу доћи ће од трансфера од других нивоа власти и то 241.650.000 динара, затим од пореза на доходак, добит и капиталне добитке 206.300.000 динара, од пореза на имовину 40.200.000, пореза на добра и услуге 19.620.000, других пореза 15.000.000, донација од међународних организација 4.500.000, прихода од имовине 61.250.000, од продаје добара и услуга 27.800.000, као и око два милиона динара прихода од новчаних казни, неодређених прихода и осталог. Укупно ће бити приходовано 618.235.000 динара. Када се овим приходима дода 55 милиона кредита, који ће се користити за финансирање инфраструктуре, два милиона од приватизације и вишак прихода од 3.765.000 динара из претходне године, то чине основне приходе. Ту су и додатни приходи буџетских корисника, односно њихове зараде - ван буџетских трансфера, од 83.316.000 динара, и који су већи у односу на претходну годину.

Када су у питању расходи за плате и остали трошкови везани за примања запослених, односно за раходе, издвојиће се 230.617.000 динара. Планирана су и средства за социјалну заштиту од 2.950.000, за здравство као

нову функцију у буџету од милион динара, за основно образовање 51.270.000 (за инвестиције 9.800.000), за средње образовање 17.690.000. За физичку културу планирано је 10.000.000 динара, а за информисање 15.000.000, култури ће припасти 20.540.000, библиотеци 11.578.000 динара. За субвенцију јавним комуналним предузећима планирано је 5.200.000 динара, а Јавно предузеће Дирекција за урбанизам и изградњу општине Алесинац за обављање предвиђених активности имаће на располагању 210.000.000, од чега су 55 милиона динара планирана кредитна средства за пут Катун-Рсовац. За пољопривреду планирана су средства од 11.380.000 динара, од којих су три милиона намењена суфинансирању пројекта „Кооператива“ у оквиру програма „ХЕЛП“.

Буџет општине Алесинац за 2010. годину, на седници 17. децембра, усвојен је већином гласова, тако да је он за владајућу коалицију био прихватљив, док је опозиција сматрала да он није уопште развојни, па самим тим и „не заслужује да гласају за њега“. У име предлагача буџета **Иван Димић**, председник општине Алесинац, истакао је да процентуално мало средстава иде на зараде.

- **За плате свих корисника одлази 173 милиона динара, што чини 29,3 одсто од укупних средстава буџета, а то је далеко испод просека у републици, која**

има издвајања од 63 одсто. Колико знам и имам информације да је у већини општина тај проценат је већи. Значи, Алесинац спада у општине која најмање издваја за зараде. Такогледано, овај буџет спада у развојне. Нажалост, он не одваја превише средстава за инвестиције, јер он мора да подмири неке од обавеза које подразумевају финансирање корисника попут издвајања за образовање и других. И то су значајна средства. То смањује простор за неке друге инвестиције - казао је председник **Димић, напоменувши као негативну страну расхода што се и тим недовољним парам не газдује најбоље, изневши лично мишљење да рад неких директора није био најбољи и да се њима треба захвалити и изабрати нове људе.**

Најбројнија опозициона одборничка група у општинском парламенту одборнички клуб Демократске странке, није подржао предлог буџета, а у томе су им се придружили и представници Г17 плус.

- **Ми не подржавамо овакав буџет, не зато што смо против интереса грађана ове општине, већ што толики колач колики имамо није расподељен како смо хтели, а нисмо били позвани ни на консултације. Приходи су толики колики су, али расходи сигурно нису онакви какви смо ми хтели да буду. Пре свега мислим на плате јавних функционера, као и на плате директора јавних предузећа и број тих истих предузећа, којих је, по нама, много више него што треба да их буде - казао је **Мића Вељковић**, шеф одборничке групе ДС, наводећи да велики број установа попут Установе за одмор и рекреацију у Липовцу, Центра за културу, Театара 91, музеја и још неких, не заслужују да свака за себе посебно има директора. По њему, нема потребе за толиким бројем правних субјеката и директора и да то треба да се сажме у две-три установе како би се смањила та давања, и онда би се могло више издвојити за развојне пројекте у општини.**

- **Ако се из буџета, који је приближно 800 милиона, у развој улаже око 6,5 милиона динара, онда се види колико је то смешно. Зато не можемо да подржимо такав буџет. Али смо спремни да у сваком моменту учествујемо у „прекрајању“ таквог буџета како би он био у функцији развоја, а не трошења за плате функционера и других корисника - објаснио је **Вељковић** став своје групације. На истој седници усвојени су програми и планови рада више установа и предузећа чији је**

Усвојили смо буџет, биће пара, сад може и да се сликамо: представнице СРС за успомену

Пао мрак, ми одосмо: Одборници опозиције (ДС и Г17 плус) напуштају скупштинску салу

оснивач локална самоуправа. Иако су одборници из редова тада владајуће већине (из СРС, ДСС, НС, СПС, ПУПС и Покрета за општину Алексинац) углавном гласали за поменуте програма у дискусијама с е осећало размимолажење коалиционих партнера када је у питање рад појединих руководства јавних предузећа. Председник општине **Иван Димић** је у више наврата напоменуо да ће се о стању у општинским предузећима детаљније разговарати када на дневном реду буде именовање, односно реизбор њихових директора. Такве дискусије као да су најављивале коначно избијање у јавност неслагања која су тињала у већини која је вршила власт.

То скупштинско заседање обележила су још два догађаја. Већина одборника опозиције (ДС и Г17 плус) у вечерњим сатима напустило је седницу незадовољно обимним дневним редом и намером већине да цео дневни ред буде претресен у истом дану. Опозиција је то сматрала за намерно изнуривање како њени одборници не би дискутовали по свим тачкама. Неки од тих одборника су се вратили у салу када су чули да је дотадашњи заменик председника општине др **Зоран Алексић**, из Покрета за општину Алексинац, поднео оставку на ову функцију. Како је **Др Алексић** казао, разлог за његову оставку је немогућност реализације програма опоравка општине сачињен у 10 тачака. То је учинио на крају седнице, када је већ било јасно да ће ново заседање општинског парламента бити заказано за 25. децембар. То је убрзало већ раније започете разговоре политичких чинилаца у општини Алексинац о евентуалном формирању нове већине за вршење власти.

Н. Миљковић

Договор народњака и радикала уз подршку социјалиста

- **Владајућа већина има подршку 34 одборника.**
- **За власт то је нова коалиција која ће обезбедити ефикаснију локалну самоуправу.**
- **За опозицију нова владајућа коалиција је само „скраћени облик раније власти“ која неће ништа добро донети грађанима**

Избором нових заменика председника општине и заменика председника СО Алексинац, као и именовање директора у више јавних предузећа и установа, на наставку седнице 30. децембра, пошто је заседање парламента 25. децембра прекинуто због недостатка кворума (нису се појавили одборници СРС, ДСС, НС, СПС и ПУПС-а), завршена је политичка криза у локалној власти која је кулминирала у протеклих месец и по дана. По опозицији ово је само предах пред нове потресе, о чему ћемо нешто касније.

Након многобројних преговарања, скоро сваког са сваким, на крају је оформљена владајућа већина од 34 одборника (СО Алексинац има 55 одборника), коју чине 18 представника СРС, 11 одборника Народњачке коалиције (ДСС, НС), петоро представника народа из редова Коалиције СПС-ПУПС и један одборник који се декларирше као Уједињена сељачка странка. Ова нова коалиција, како кажу они који врше власт, за заменика председника општине изабрала је **Миодрага Ђорђевића** из Станаца, инжењера пољопривреде, кадра ДСС, који је до именовања обављао функцију заме-

ника председника СО Алексинац. Он ће, када за то има потребе мењати актуелног председника општине **Ивана Димића**, такође из ДСС, чију су смену у кулоарима најављивале неке политичке странке, а опозиција је на самој седници инсистирала на чињеници да је повучен првобитни захтев са 22 одборничка потписа за смену првог носиоца локалне власти. Помену-та већина именвала је за новог заменика председника СО Алексинац **Новицу Костића** из СРС, који ће мењати свог страначког колегу, председника Мирослава Стојковића. Представљајући се одборницима, Костић је казао да је рођен у Врању, да је средњу школу завршио у Алексинцу и да је запослен у Алексиначком руднику, а да ће функцију обављати волонтерски (мада није казао да ли ће се одрећи и функционерског додатка или не). Вршиоци власти су ову чињеницу назначили као спремност нове коалиције да локалну самоуправу учини јефтинијом, а ефикасном.

- Оваквим избором, у сталном радном односу, биће један функционер мање. То је само део предвиђене рационализације. До краја 2010. године Дирекција за урбанизам и изградњу највероватније ће постати део

општинске управе, што је рационалније и исплатљивије – напоменуо је председник **Димић**, и најавио, мада је и сам признао да још није постигнут коначан договор са коалиционим партнерима у власти, да се очекује и рационализација спајањем одређених установа, уз услов да ниједна њихова функција не престане и да не буде отпуштања. Ову најаву можда треба схватити, ако се она реализује, као уштеду текућих трошкова сада посебних правних субјеката и вероватно смањење броја директора.

За опозицију коју су од раније чинили ДС и Г17 плус нова владајућа коалиција је само „скраћени облик раније власти“ и по њима, она неће ништа добро донети грађанима општине Алексинац. Членици ових партија, а предњачио је шеф одборничке групе Демократске странке **Милан Вељковић**, у више наврата за скупштинском говорницом питали су „како је могла да се формира оваква владајућа већина када је протеклих дана било толико међусобних оптужби“ и „да ли их је на то приморала жеља за влашћу“, прочитавши и образложење повученог захтева 22 одборника за смену председника **Ивана Димића**.

Са оваквим ставовима није се сложио актуелни председник општине напоменувши да је ово сасвим нова владајућа коалиција формирана на новим основама. „Као прво, много су бољи међуљудски односи него што су били раније“, а по Димићу, договорени су и нови принципи који би требало да омогуће ефикасније функционисање локалне самоуправе и бољи рад јавних предузећа и установа. У једном тренутку **Димић** је казао да његов бивши заменик **др Зоран Алексић** „није могао да се помири са чињеницом да је он председник“, а не тадашњи коалициони партнер из Покрета за Алексинац, и „оптужио“ **Алексића** да је увек имао председничке амбиције, а да је то била једна од препрека у бољем функционисању тадашње власти. Такву тврдњу одмах је демантовао **др Зоран Алексић** уз напоме-

ДР Зоран Алексић поново одборник

Мирослав Стојковић

Новица Костић

ну да је неслагање размимоилажење око визије развоја општине Алексинац, коју он види у такозваних десет тачака, која би, поред осталог, покренула и привреду, и за шта није имао подршку челника општине. **Др Алексић** је најавио формирање самосталног одборничког клуба, Покрета за општину Алексинац, који ће деловати опозиционо, а шеф ове групације биће **Винка Секуловић**. Очито, да је тада и дефинитивно престала да постоји такозвана група 10 у СО Алексинац, коју су чинили, осим пет одборника Покрета за општину Алексинац, чији је лидер **др Алексић**, и исто толико представника народа из Коалиције СПС-ПУПС.

Шта је коме донела или одузела ова локална политичка криза остаје да се види у будућности. За вршиоце власти грађани су на добити обећавајући ефикаснији рад, мада новца неће бити, „јер га нема ни у држави“. Већина од 34 одборника представља стабилну власт без политичких потреса којих је, на алексиначкој сцени у протеклом периоду, било више. С друге стране, за опозицију, нема ни речи о стабилној и ефикасној власти.

- **Ми нисмо добили суштински нову коалицију већ стару, која се само одрекла дела некадашње већине. Сада је актуелна подела директорских места и то ову коалицију одржава. Након месец, месец и по дана, када се прерачунају и виде ко се прекалкулисао, почеће опет трвења у владајућој већини, и она неће трајати дуго** - каже **Горан Петковић**, заменик шефа одборничке групе ДС и напомиње да је добитник, ако искључимо грађане који су чисти губитници, опозиција, јер се појачала и сада у скупштинским клупама седи 20 одборника, а то јој даје статутарно право да затражи ванредну седницу СО Алексинац, што до сада није било могуће. По њему и број од двадесет је дискутабилан и он може да иде само навише, јер има незадовољних одборника у СРС, а део СПС је веома незадовољан.

И за **Групицу Вељковића** политичка криза формирањем владајуће већине није

ДИРЕКТОРИ

Скупштинска већина именовала је директоре више установа и предузећа чији је оснивач локална самоуправа. За првог човека ЈКП „Комуналне услуге“ изабран је **Миодраг Цветановић**, за директора „Завичајног музеја“ **Лидија Ракоњац**, на челу ЈНИРТВП „Реч радника“ остаје **Славица Јоксимовић**. Ови новоизабрани директори у тим предузећима обављали су функцију вршилаца дужности директора.

До промена је дошло у ЈКП „Водовод и канализација“ где ће функцију директора обављати **Млађа Томић**, досадашњи заменик директора Дирекције, а некада и челник овог јавног предузећа. На место директора ЈП „Дирекција за урбанизам и изградњу општине Алексинац“ именована је **Ружица Стевановић**, која је дошла из Водовода где је била в.д. директор. Осим **Томића**, који је кадар ДСС, остали директори су поверење добили као предлог СРС.

Опозиција је и ове изборе оспоравала. ДС није учествовала у изјашњавању, док су одборници Г17 плус гласали против.

разрешена а по њему ово је привремено и привидно решење и да су још увек „неке ствари про форме и суштински ништа није решено, а да ће се у наредних месец два оне решити“. **Вељковић** истиче да је било већине и од 35 до 40 одборника па је и она пала.

Чија је рачуница тачна видећемо у наредном периоду, са надом да ће грађани, када је локална власт у питању, у 2010. години бити срећнији или задовољнији.

Н. Миљковић

Ко се преиграо у политичким надмудривањима

„Велики брат“ и локална власт

• Неколико одборника су цело политичко замешатељство поистоветили са ријалити шоуом „Велики брат“, с тим што су опречна мишљења ко је на крају испао тај алексиначки велики брат

Ако се узме у обзир да је једна од функција поштеност новинарства да одређене догађаје и појаве приближи читаоцима уз коришћење више извора информација, онда је то прави циљ овог написа. Свесно ризикујући, да у средини навикнутој да се само преносе ставови политичара без улажења у суштину њихових поступака и активности, потписник ових редова, одлучан је да Вам исприча причу политичких догађања, договора и осталог, виђену кроз призму сопствених наочара уз наду да стакло кроз које је бачен поглед не искривљује сувише стварност.

Погодили сте, тема је политичка криза на подручју општине Алексинац у протеклих месец дана, која је окончана новом коалицијом о чему можете читати у неким од написа у овом броју. А да је било интересантно потврдило је и неколико одборника који су цело то политичко замешатељство поистоветили са ријалити шоуом „Велики брат“, с тим што су опречна мишљења ко је на крају испао тај „алексиначки велики брат“, односно у чијим рукама је била диригентска палица. Додуше, нису ми баш познати сви детаљи тог великог регионалног брата, осим што сам једног јутра у јавном превозу чуо „велику мисао укућанина Радише, иначе из нашег краја“, „поцрвенео си као лимун“. Па ако се део Србије и региона, који се више месеци „замлаћивао“ овим телевизијским остварењем на проевропској телевизији и таквим умним изрекама, за које сумњам да су их смислили баш укућани, одушевљавао, зашто не бисмо и ми имали неку локалну занимацију. Народ каже: „Риба не смрди од репа, већ од главе“. А да је „глава“ помало утицала на разрешење политичке кризе у нашој општини индиректно је потврдио и председник **Иван Димић**, који је за скупштинском говорницом отприлике казао да су, осим одборничке математике, која је неумољива, и вођење брига о потребама грађана, на формирање нове владајуће коалиције (СРС, ДСС и НС уз помоћ СПС-ПУПС) помало утицали и страначки интереси. Читај односи међу централама у Београду.

А тај наш председник, мислим на ону поштапалицу председник свих грађана, уопште није наиван момак. Додуше није баш момак, али је најмлађи учесник (међу водећим личностима) те политичке сцене. Како се чинило, у тренутку подношења

оставке заменика председника општине **др Зорана Алексића**, за оне неупућење, од највећег губитника на крају постао је, ако не највећи добитник, онда међу награђенима. Овде не разматрам категорију народ, јер сви воле да кажу како су увек грађани највећи добитници и све се ради за њихово добро и у њихово име. Шта је добио ДСС на чијем челу је актуелни председник општине **Димић**? Новог заменика председника општине из редова сопствене партије, па сад има ко да му чува леђа, а не да се пази како је у финалији варијанти казао за бившег заменика, народним језиком преведено, „дрчног“ за фотелју што се некада звала кметовска. Народњаци су добили на руковођење још једно јавно предузеће, читај када је наш директор, наш је и утицај. Такође, елиминацијом или смањењем утицаја ранијих коалиционих партнера, добио је могућност да формира власт са мање плаћених функционера и тиме пред грађанима оправда сву муку и напетост коју је преживео у политичким преговорима у протеклих месец и по, понудивши им јефтину власт, чија је „ранија скупоба“ дуго парала очи и уши обичног

изнуреног и осиромашеног човека. Када боље размислим и упоредим и анализирам све полуинформације које сам имао, видело се да **Димић** контролише, нећу да кажем учествује у изазивању кризе ради рачишћавања односа у коалицији и да никако није могао бити потпун губитник било какав да је њен крај. Наравно, политичари увек су свезналице, па кад би у граду и постојала агенција која би се бавила анализом и предвиђањем, не би тражили услуге, а камоли, сачувај Боже, да их и плате. Зато је крајњи исход након напада, отгужби и преговора, донео је на лица осмех, за који и они сами себе морају да уверавају да је природан и спонтан.

На карту „**Димић**“ играла је и опозиција предвођена ДС и њеним лидером **Миланом Вељковићем**, који је, ако се не варам, најављивао и формирање нове „демократске“ власти. Када се овом лидеру каже да за такав подухват није имао довољно одборника, односно да није успео да добије пар представника народа из редова власти, **Вељковић**, у стилу искусног политичара, каже да се не ради о томе, већ да они, који су желели да смене актуел-

ног председника општине и поднели захтев, (који је касније повучен), нису имали довољан број одборника. Читај, неке одборнике, за које су демократе биле убеђене да контролишу, под своје је „држао“ још неко од играча у тој политичкој игри. Или, радикали нису били сто посто сигурни у свој табор, односно требало је учврстити мишљење међу одборничком групом. Тако је пропао још један покушај демократа да се „домогну“ општинске власти, па им је остало само да се питају, што су и чиниле у скупштини, како је могуће да се после толиких оптужби и међусобних критика, формира нова коалиција. Још једна пропуштена шанса, по њиховом, по нашем лекцији. И поред тога опозиција тврди да је добитних у овој кризи. Вероватно су мислили на то што ће се корпусу опозиције придружити и **Алексићев** Покрет за општину Алексинац.

За многе, главни губитник је **др Зоран Алексић** и Покрет на чијем је челу. Остали су без места и то плаћеног у извршној власти, а можда, ускоро, и без директорског. Чудно је да се таквом искусном политичару деси да толико верује неким од бивших коалиционих партнера и такозваној групи десет. Чак и пред овим новинаром се „заклињао“ у јединство десет одборника (по пет из Покрета за општину Алексинац и исто толико из Коалиције СПС-ПУПС) који су заједно деловали у СО Алексинац. Политичар је човек са више живота и нема предаје до последње наде. **Др Алексић** воли да истакне како његова оставка није предигра добијања веће власти (многи су га видели на месту председника општине), већ стварање услова за формирање већине која ће кренути са активностима ка бржем развоју општине дефинисане у 10 тачака. Очито да неким она нису биле свегиња, па **др Алексићу** остаје да се позива на своју „принципијелност“ и срећу да му се она политички у будућности исплати.

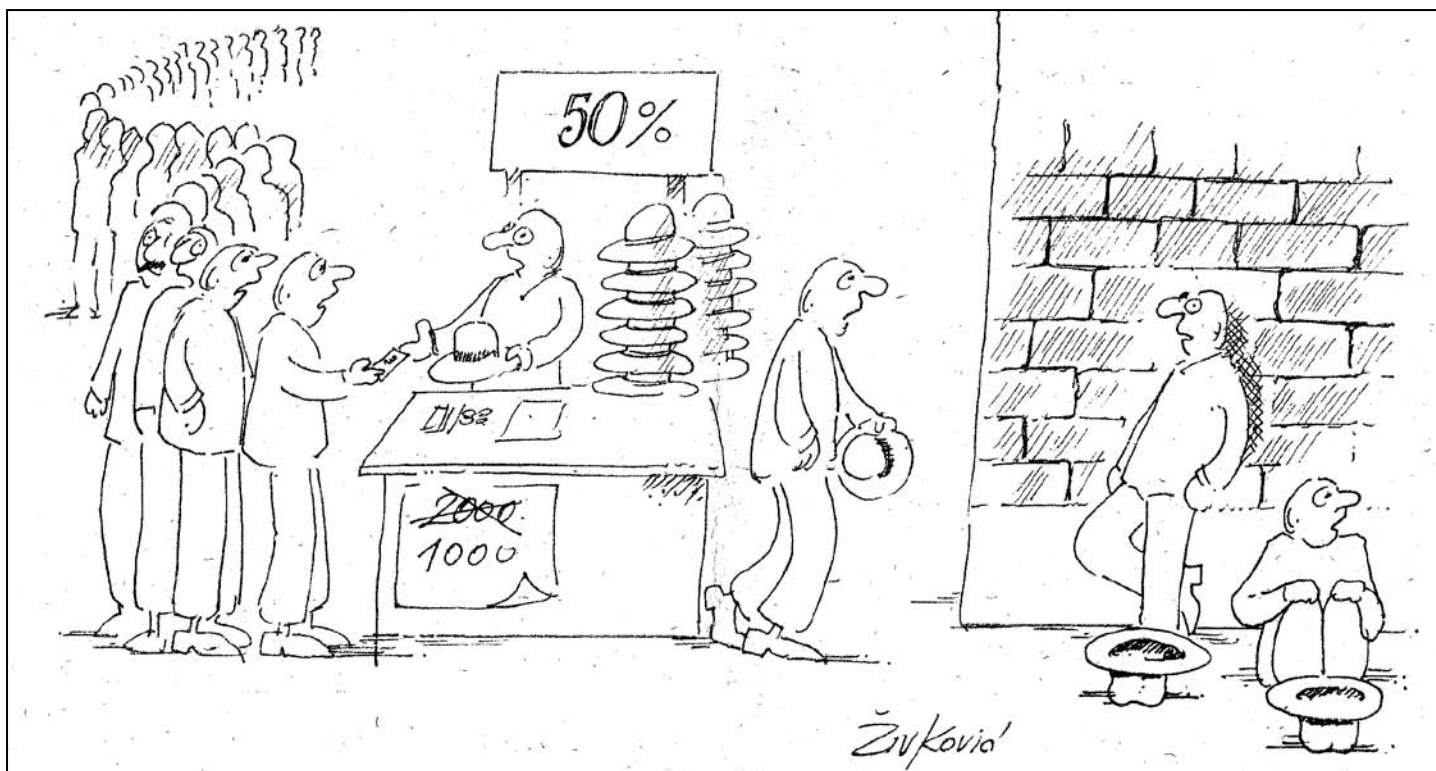
Међу губитницима је вероватно и „лева коалиција“ јер је остала без директорског места у Дирекцији, (за утеху имаће заменика). Шта ће још морати да „жртвује“ СПС-ПУПС ради останка у власти видеће се у наредном периоду. Такав след догађаја створио је потајно незадовољство у делу тих партија. Други пак кажу, да је толико добијене власти права мера снази ове коалиције у новој владајућој већини. Читај, уместо некадашњих 10 одборника (заједно са Покретом за општину Алексинац) у већини сада дају пет представника, али и без њих се у крајњем случају, може. Челници СПС своје поступке објашњавају да су они коалиционим споразумом имали обавезе само према ПУПС-у, а не и према Покрету. За сада остаје да се нагађа улога одборника Уједињене сељачке странке и оних који имају утицај на њега, односно колико је њихово учешће у вршењу власти. Читај, мислим да се личност која има утицај на ову опцију увек снађе, у политичком смислу, да је свако решење могуће и није изненађење.

И на крају, како је прошла највећа одборничка група у општинском парламенту Српска радикална странка. Рекли би смо и добро, шта је све могло да буде. Изгубила је директорско место у једном јавном предузећу, али добила исто место у Дирекцији. Добила је функцију заменика председника скупштине општине, који је добио прегршт похвала новог-старог коалиционог партнера. Наиме, председник општине **Димић** је приликом инаугурације заменика председника СО Алексинац **Новице Костића**, казао да се ради о личности која је без икаквих политичких скандала иако је дуго у јавном животу. За многе је то био наговештај побољшања односа између народњака и радикала, ако се имају у виду неке од информација које говоре да је на захтеву за смену **Димића** (који је повучен) било потписа и одборника из клуба СРС.

И овде ћу стати са тумачењем будућих догађаја и то из два разлога. Не би било коректно да објављивањем у јавност неких претпоставки изазовем јавно мњење да утиче на догађаје који су ствар договора партија, опозиција воли да каже „трговине“. И друго да не добијем опет питање као од пре неки дан, од једног високог партијског функционера „у стилу: „Ко ти је дојавио да неће бити седнице Скупштине општине када смо ми ту одлуку донели око 22 часа?“ (вероватно је алудирао на чињеницу да је Радио Алексинац ту информацију, као „највероватније сутра неће бити одржана седница“ објавио истог дана али у 15 часова и 30 минута). Одговор је једноставан. Анализом добијених информација на питање "остајете у власти или идете у опозицију", дошло се до неког облика владајуће већине. Анализом питања за конкретна руководећа места дало се приметити да све није договорено. Па како онда да се не одложи седница, односно како је протумачено, да не следи наставак након обезбеђивање кворума, а ми додајемо након коначног договора. Све друго би било неозбиљно и аматерски, а то је и за наше прилике (србијанске) превише.

И на крају неке догађаје нисмо само ми предвидели. Овог тренутка се сећам изјаве демократе професора **Драгољуба Цветковића**, дате у емисији Радио Алексинца посвећеној „јубилеју две деценије обновљеног рада ДС“, када је на питање да ли странка којој припада долази на власт у локалу, саопштио: „Кажу ови моји да су обезбедили већину, али ја не верујем у то. Власт је ...“ (овде Вам допуштамо да дате своју дефиницију власти).

Остаје само да након објављивања овог написа видимо реакцију актера, јер ће то бити тест демократске и политичке зрелости овдашње јавности и оних који је креирају. **(Нинослав Миљковић)**

Грип није баук

- Ако водимо рачуна о нашем здрављу до смртности не може да дође.
- Што се тиче хроничних болесника ја им топло препоручујем да приме вакцину јер, су најугроженији део популације.
- Сваке године у свету од сезонског грипа умре од 250.000 до 500.000 људи и то никада нису биле ударне вести.
- Општина Алексинац једна од првих општина у Србији која је направила Општински штаб за превенцију и сузбијање новог грипа

До неколико дана пред Нову годину око 400 грађана општине Алексинац примило је вакцину против новог грипа, од пристиглих 840 доза. Међу онима који су примили вакцину највише је особа са кардиоваскуларним болестима, скоро једна трећина од укупних доза, затим долазе по заступљености здраве особе, па дијабетичари и плућни болесници. Пошто је нови грип изазвао доста интересовања у јавности, ових дана у центру пажње локалне јавности се нашао др Родољуб Живадиновић, епидемиолог у Здравственом центру Алексинац, који је различито, стручно, али без панике и додатних тензија препоручивао и саветовао грађане како се превентивно, а и када се оболи треба да се боримо против новог грипа, који и није тако застрашујући како се чинило приликом његове појаве. То нам је у разговору наговестио и др Р. Живадиновић.

Каква је тренутна ситуација са грипом у општини Алексинац?

-Можемо да кажемо да је на територији општине Алексинац, када водимо овај разговор, регистровано 206 случајева грипа. Наравно, случајева грипа има много више и то треба нагласити, међутим, не долази

често ни до правилног пријављивања, а и сами грађани се пре појаве грипа најчешће и не јављају лекару. Битно је нагласити да има доста обољења сличних грипу. Свакодневно имамо од 20 до 30 случајева сходно евиденцији и лично верујем сходно ситуацији на терену да таквих случајева има много више. Ипак, треба напоменути да овај нови грип тренутно доминира на територији Европе. Међутим, грађани не треба да се плаше. Према најновијим истраживањима Светске здравствене организације сезонског грипа има највише у Азији и Африци. То није разлог за страх, поновићу још једном, једноставно имамо ситуацију да 99,7 одсто људи, који се разболе проћи ће кроз њега као и кроз грип који добијају сваке године, такозвани сезонски. То је чињеница у коју смо имали прилике да се уверимо претходних дана, тако да само 0,3 одсто људи има неке тешке облике грипа и то су углавном људи који имају неку хроничну болест. Оно што је специфичност овог грипа свакако јесте да он има већи афинитет прављења проблема када нападне плућа. Зато ми, као лекари, дајемо као главну препоруку, да уколико неко приметити теже симптоме да се хитно јави лекару, а не да пређу

преко тога као преко неког обичног симптома. Ти симптоми су болови у грудима и отежано дисање, евентуално примеса крви у испљувку.

Да ли је било случајева обољења са тешким последицама?

-Што се тиче територије општине Алексинац, а сходно класификацији која важи код нас у медицини, таквих случајева није било. Било је случајева средње тешког обољевања, међутим, до сада није било већих проблема. Сви ти људи су нормално преболели грип. Што се тиче вируса правог лека нема. Лек који је антивирус није прави анти-вирусни лек. Чувени "Тамифлу" не убија вирус већ само спречава вирус да изађе из ћелије коју је већ заразио, тј. да се шири организмом и тако се успорава његов патогени ефекат у некој већој мери па се превенира неки већи исход. То добијају само они који имају тешку клиничку слику.

Могу ли пацијенти бити сигурни да је здравствена служба у Алексинцу предузела све неопходне мере за лечење пацијената оболелих од грипа?

-Наравно да могу бити сигурни. Општина Алексинац и Здравствени центар Алексинац спадају у општине и здравствене установе које су међу првима направиле акциони план и предузеле све потребне мере. На срећу у оном првом удару ми нисмо имали проблема са грипом и тај први удар смо прошли веома лако. Сада се Србија као држава налази у другом таласу новог грипа и он тренутно доминира у основним школама, тако да апелујем на ученике, професоре и наставнике да не шаљу болесну децу у школу из простог разлога да не дође до ширења вируса. Једина ствар од које се заиста треба плашити је да не оболи велики број људи за кратко време. Понављам да су најугроженија деца и да строго треба водити рачуна око температуре код деце.

Докторе, има ли превентиве када је у питању грип, нарочито Мексички?

-Превентиве има свакако, међутим не строго специфичне. Превентива за све инфекције које се пре

носе капљичним путем је свакако вођење рачуна о томе где се крећемо и са ким се дружимо. Знате и сами да је удаљеност од једног метра од саговорника већ значајна мера која може да спречи људе да добију грип. Проблем са овим грипом је тај што се, према неким извештајима, лакше шири са човека на човека од обичног сезонског грипа, те је то разлог што о овим мерама морамо да поведемо рачуна. Такође, када боравимо у просторијама где има много људи, сви морамо да се потрудимо да се те просторије проветравају што чешће јер никада не знамо ко је међу нама болестан. Десет одсто људи који добију грип апсолутно немају никакве симптоме, нити знају да су оболели. Зато, најмање недељу дана могу да шире обољење другима. Ми никада не знамо ко је та особа и најбољи савет је да се понашамо према свакоме као да има грип. Што се тиче неких других мера које можемо да предузмемо то је да се хранимо са што више свежих воћа и поврћа. Јужно воће познато по томе да штити имунитет није тако ефикасно, јер је у неким истраживањима доказано да ако једете превелике количине јужног воћа, можете чак да ослабите имунитет.

На основу вашег досадашњег излагања стичем утисак да сте један од заговорника тезе да не треба да се плашимо од новог грипа. На основу чега се заснива такав ваш став?

-Медији су у протеклом периоду претерали. Наравно, у почетку је било разлога за страх, јер знате и сами да је Мексички грип кренуо из Мексика. Тамо је у почетку дошло до веома високе смртности. Од сто људи који су се разболели шест је умрло. Смртност од шест процената је уплашила светску јавност. Како је време пролазило смртност је падала на 0,6 одсто, када је дошао у Европу пао је на 0,2 одсто, данас је и нешто мања, тако да можемо да кажемо да је сама смртност вео-

ма слична као код сезонског грипа. До велике смртности у почетку је долазило због тога што се већина људи која је добила грип, према њему опходила веома ноншалантно. А као што сам рекао овај грип напада плућа чешће и са много више негативних ефеката него обичан грип. Према томе, сви они који су се ноншалантно понашали према грипу и нису обраћали пажњу на отежано дисање, нису се јавили лекару, дошли су у фазу када им више није било помоћи. Зато апелујем да се обраћа пажња на специфичније симптоме који указују на проблеме пре свега са плућима и на људе који болују од дијабетеса, хроничне опструктивне болести плућа, астме јер су осетљивији део популације. Ако водимо рачуна о нашем здрављу до смртности не може да дође. Што се тиче хроничних болесника, ја им топло препоручујем да приме вакцину јер су најугроженији део популације. Опет кажем да нема разлога за страх, јер сваке године у свету од сезонског грипа умре од 250.000 до 500.000 људи и то никада нису биле ударне вести. То су људи који болују од хроничних болести и нису се вакцинисали на време. Што се тиче вакцине за сезонски грип ове године она садржи тип вируса H1N1, али то је неки други тип који није исти као вирус грипа који је у циркулацији. Пошто је јако сличан, постоји извесна заштита. Истраживања у Мексику и ЕУ показала су да ко прими вакцину против сезонског грипа педесет пута има мањи ризик да добије нови грип, а ако га и добије симптоми ће бити блажи.

Ви сте и председник удружења пчелара за целу Србију. Помаже ли мед код грипа?

-Мед свакако помаже. Има доста резултата који показују да сви производи које сам мало пре навео утичу на вирусна обољења па и на грип. Морам да кажем да су та истраживања вршена на другим врстама грипа који су у

протеклом периоду биле актуелне, пре свега Азијски грип. Оно што је интересантно јесте да је прополис показао лековито деловање на грип и зато он често треба да се уноси у организам. Што се тиче овог новог типа вируса за сада немамо ни једно ново испитивање. Можемо само на основу прошлих испитивања да кажемо да су прополис и мед који садрже флавоноиде у себи и те како утицали на грип.

Које су то групе болесника, односно категорије грађана највише угрожене?

-То су пре свега хронични болесници. Мислим пре свега на оне који имају шећерну болест тј. дијабетес. Такође и сви они који имају хронично опструктивну болест плућа, бронхијалну астму и они о свом здрављу треба да поведу највише рачуна. Неки то раде тако што седе кући и не излазе. То није право решење али јесте једно од решења, а једно од најважнијих решења је свакако вакцинација.

Докторе Живадиновићу, за крај интервјуа остављам вам простора да одговорите на још неко питање за које сматрате да није постављено, а сматрате да је важно.

За крај бих рекао да је општина Алексинац једна од првих општина у Србији која је направила Општински штаб за превенцију и сузбијање новог грипа H1N1. То је велика ствар. На време смо се спремили и спровели све одговарајуће мере, на време затражили од свих кључних служби које раде на територији општине помоћ. Ове службе су биле дужне да сачине план рада са 30 одсто мање запослених и доставе штабу и да сви будемо спремни за једну такву ситуацију. У току другог таласа грипа сходно ситуацији коју имамо у свету, пре свега у Мексику, можемо рећи да се трећи талас очекује крајем јануара.

А. Стојковић

У организацији НСЗ

Школа за преквалификацију

У Националној служби за запошљавање, филијали Алексинац додељени су, 17.децембра, сертификати за лица која су успешно завршила обуку вођења пословних књига и за кнауф системе. Укупно их има петнаест, десет за вођење пословних књига и пет лица за кнауфере. Шеф групе за преквалификацију у националној служби за запошљавање Јелена Станковић најавила је овакве акције на оспособљавању незапослених за додатна занимања и у 2010. години.

-Циљ наше преквалификације и доквалификације јесте да смањимо број незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање. Тако да и за 2010. годину планирамо обуке за одређени број лица која немају посао. Управо ових дана правимо план за 2010. годину, и биће урађен на основу потребе тржишта рада и на основу исказаних потреба незапослених лица на нашој евиденцији. И овом приликом бих позвала сва незапослена лица да се интересују код својих саветника. Да виде које су могућности за преквалификацију и да кроз индивидуални план запошљавања искажу потребу за том преквалификацијом. Свакако, као што сам рекла, циљ је да кроз преквалификацију добију ново занимање са којим ће лакше доћи до посла- истиче Јелена Станковић, из Националне службе за запошљавање. (А.С.)

Уз помоћ данског програма за економски развој „ЛЕДИБ“

Канцеларија за предузетнике

Крајем прошле године у згради општине Алексинац отворене су: Канцеларија за мала и средња предузећа и Канцеларије за омладинско предузетништво, уз помоћ данског програма за економски развој Ледиб. У име ове донаторске организације свечаном отварању присуствовао је директор програма **Карстен Лунд**, а испред општине Алексинац председник **Иван Димић**.

Канцеларија за мала и средња предузећа и омладинско предузетништво технички и кадровски опремљена је за пружање услуга за успешно отпочињање и бављење сопственим бизнисом у различитим областима и аспектима пословања. То је и конкретни циљ овог пројекта.

Аутори овог пројекта истичу да су отварањем канцеларије створени предуслови за бржи привредни развој и бржи развој омладинског предузетништва у општини, што би требало да омогући побољшање животног стандарда становника наше општине и побољшање компетенције кроз континуирану понуду услуга. Планирано је да канцеларија успостави квалитетан дијалог са предузетницима и ефикасну сарадњу са образовним институцијама на територији општине Алексинац, а све у циљу развоја и унапређења пословања и сагледавања потреба привреде.

Канцеларија је формирана у оквиру управе општине Алексинац и пружаће услуге МСПП и потенцијалним покретачима сопственог бизниса

у погледу примене Закона, праћена активности фондова, пројектног вођења, израде бизнис планова, попуњавања апликација за кредите и бесповратна средства, коришћење интернета и тако даље. Све горе наведено има за циљ да повећа интересовање и мотивацију за проширење постојећих МСПП и покретање новог сопственог бизниса.

А да би лакше потенцијални корисници услуга остварили сопствен бизнис у Канцеларији могу добити одговор на питања: Како основа-

ти предузеће, како отворити радњу, како основати задруге, кластере, удружења?...

Канцеларија за МСПП и омладинско предузетништво
се налази у улици Књаза Милоша бр. 169 (зграда општине)
тел./факс: 018 809 007
тел. 018 804 711 – локал 107
www.aleksinac.org
e-mail: mspal@aleksinac.org

Млади Алексинчани у Швајцарској

Средњошколци у дечјем селу

- Из осам србијанских градова учесници учествовали у Пројекту „Живети заједно”.
- Дружење са омладином из Швајцарске

Боравак у дечјем селу Песталоци у Швајцарској за младе средњошколце из осам градова Србије је на неки начин круна пројекта „Живети заједно” који се, посредством Песталоци фондације реализује у партнерству са осам невладиних организација. Једна од њих је и Друштво за развој креативности из Алексинца чији су млади чланови у прошлој 2009. години два пута били у прилици да уживају у швајцарским природним лепотама и

програмима толеранције и интеркултуралности. Последња екипа која је кренула пут Трогена и у дечјем Песталоци селу боравила две недеље, вратила се са фантастичним утисцима.

Рођена су нова пријатељства, дружење и радионице су били више него успешни. Укупно је у децембру у дечјем селу боравило педесеторо младих из четири града Србије из Ниша, Зајечара, Књажевца и Алексинца. И као што се сам програм зове „Живе-

ти заједно”, тако је и било: живело се заједно током тих петнаест дана, дружило се, упознавали се међусобно али било је прилика и за упознавање са швајцарском омладином, затим урађена је заједничка радио емисија и, како сами учесници у овом пројекту истичу, сви су се вратили богатији за нова искуства и за нове пријатеље. У данима викенда млади су обилазили градове у Швајцарској као што су Берн, Цирих, Луперн, посетили су и чувени музеј Технораму, затим фабрику чоколаде као и једну од најмањих држава на свету Лихтенштајн. Знања стечена за ове две недеље у дечјем селу применљива су и млади ће у својим клубовима пренети део стеченог искуства.

И ове 2010. године петнаесторо младих чланова алексиначког Друштва за развој креативности боравиће у дечјем селу „Песталоци” у Швајцарској. Локална самоуправа у Алексинцу је делом учествовала у финансирању трошкова путовања.

Толеранција, интеркултуралност и поштовање различитости део је програма који се и у овој години наставља реализацијом преко Омладинског клуба који битише у оквиру Друштва за развој креативности.

Очекивања су да ће едуковани млади чланови из Друштва за развој креативности бити главна снага за реализацију Локалног акционог плана за младе који је у изради. (С.Ж.)

Деда Мраз у земљи снова

Полазници школе глуме алексиначког Градског позоришта „Театра 91” новогодишњом представом „Деда Мраз у земљи снова” употпуњавали су предновогодишње дружење малишана и њихово добијање поклона у више алексиначких установа. Шира јавност имала је прилику да погледа ову представу у четвртак, 31. децембра, у сали Дома културе. Мали – велики глумци своје умеће показали су уз помоћ редитеља представе Слободанке Живковић, која и води школицу глуме. Школица глуме броји 26 полазника.

Семинар о омладинском заступању

- Канцеларија за младе општине Алексинац је једна од најбољих у Србији, а доказ који говори у прилог томе је и сврставање ове канцеларије међу петнаест најбољих у претходној години, од стране Министарства омладине и спорта.

омладинског предузетништва“, трибине о могућностима размене студената и извођењу праксе у земљама Европе и Америке, сарадња са неколико невладиних организација на пројектима јачања капацитета младих, организовање неколико журки и пар турнира.

Једна од последњих активности у 2009. години био је Семинар о омладинском заступању који је организован у сарадњи са Одредом извиђача „Шуматовац“, 22. и 23. децембра. Циљ овог семинара је био унапредити знања, вештине и ставове и заједно допринети већем остваривању права младих у општини Алексинац. На семинару је учествовало 25 представника омладинских организација, удружења грађана, ђачких парламената и локалне самоуправе а семинар је водио **Ненад Малетин**, дугогодишњи тренер и омладински радник, члан Савета министра за израду и реализацију Националне стратегије за младе.

„Заједничким деловањем и оснаживањем за заступање и промоције стратешке бриге о младима, желимо да учинимо на једнаке шансе у друштву за све младе људе и подстакнемо активизам младих али и стварање партнерства између сектора младих и локалне самоуправе. Наш дугорочни циљ је што бољи положај младих и њихово активније учешће у доношењу одлука везаних за друштвени живот заједнице, пред нама је дуг процес до остваривања тог циља али уз подрску младих људи из локалне заједнице сигурни смо да ћемо тај циљ остварити“.

**Координатор Канцеларије
за младе општине Алексинац
Далибор Марковић**

Институција Канцеларије за младе осмишљена је као место на коме се младима пружа подршка и одговори на сва њихова питања и потребе. Основане су као тела локалне самоуправе широм Србије, уз подршку Министарства омладине и спорта Републике Србије. Канцеларије имају задатак да младима пруже подршку у сваком облику, кад год им је потребна помоћ. Баве се дистрибуирањем информација које интересују младе, едукацијом кроз разне програме и тренинге, креирањем омладинске политике на локалном нивоу, подстицањем омладинског активизма и волонтеризма, проналажењем могућности финансирања програма за младе. Најкраће речено – Канцеларије за младе имају задатак да брину о приоритетним проблемима младих уз уважавање њихових потреба из локалне средине у којој делују.

Канцеларије овог типа постоје у преко сто општина у Србији, а по активностима и учешћу младих Канцеларија за младе општине Алексинац је једна од најбољих. Доказ томе је и сврставање у петнаест најбољих Канцеларија у претходној години, од стране Министарства омладине и спорта. Иначе Канцеларија за младе ради од јануара месеца 2009. године. а у току прве године учествовала је на многим пројектима, што као носиоци активности, што као партнер. Посебно треба истаћи обуку за писање пројеката у три средње школе у општини Алексинац, подрска спровођењу две локалне акције младих, пројекат „Развој

Нови пројекат Радио Алексинца и Министарства културе

Док живи језик, живи и народ

Овдашња села захваћена су великим променама у свим областима живота, те су многе народне умотворине предане у „музеј заборава“. То аутентично наслеђе, благо непроцењиве вредности из дана у дан одлази у заборав, а многи старији становници, нажалост, то богатство усмене културе односе са собом заувек. Као што је штета када род остане непокупљен (убран) са њива, тако је штета да народне умотворине не буду сакупљене и тако сачуване од заборава.

Посебну вредност чини специфичност овдашњег језика, који је избегао Вукову реформу, и који је све мање у употреби, али уз који су генерације и генерације одрастале и уз који се вековима одвијао живот.

У ово наше време, када су техничка достигнућа потиснула усмена предања и народно стваралаштво, изузетно је значајно да се та богата ризница, која је још само у сећању старијих људи, сачува од заборава. Спречавање нестајања из културне баштине многих народних вредности, па и језика, овог краја, биће тема Пројекта Радио Алексинца под називом „Док живи језик, живи и народ“ кога подржава и Министарство културе и информисања Републике Србије. Овим пројектом, тековине народног стваралаштва, вратиле би се тамо где су настале: у овдашњим домовима и на пропланцима овог краја. Наравно, и у ризницама српског народног блага. И све то уз помоћ савремених помагала.

Да се прикупи и тонски забележи што више документарног материјала о народном језику и стваралаштву и народним обичајима овог краја. Да се тематски обради, прилагоди савременом презентовању и у оквиру специјализованих радио емисија презентују широкој аудиторијуму. Да се тај материјал трајно сачува и стави на

вид заинтересованој јавности.

Да се поред осталих и млађе категорије слушалаца упознају са народним језиком свог краја. Да се путем сарадње у реализацији пројекта укључе и основци, средњошколци и студенти, како би он едукативно деловао.

Да путем медијске промоције и уз понуду материјала у размени, као и уз сарадњу коју имамо са националним радијом у овој области, упознамо слушаоце у осталим деловима Србије о народном језику и стваралаштву овог краја.

Пројекат би се реализовао са таласа Радио „Алексинца“ и то кроз специјализовану емисију „Док живи језик, живи и народ“ која би се седмично емитовала у наредна три месеца (око 12 радијских емисија). Затим, путем размене и на другим радио станицама са којима имамо сарадњу или са којим ћемо успоставити сарадњу.

Снимљени материјал, као и урађене емисије, архивираћемо на ЦД-у за интерне потребе, а бесплатно ћемо исти доставити за интерну употребу заинтересованим кућама у областима културе, као и просветним и научним институцијама.

Носилац пројекта је **Власта Ценић**, рођен 1957. године у дољевачком селу Кочане, дипломирао је на филолошком факултету и професор је српског језика у ОШ „Вук Караџић“ у Дољевцу. Пише поезију за децу и одрасле. Објављивао у часописима „Змај“, „Витез“, „Освит“ (Лесковац), „Развитак“ (Зајечар), „Горцвет“ (Јагодина) и другим. Заступљен у „Антологији љубавне поезије за младе“/Дечија литература, Београд 1998./, У „Антологији нишких писаца за децу“/Просвета, Ниш 2004./ и у „Избору из савремене књижевности за децу“/Витез, Београд 2004./

До сада је обавио десет књига међу којима су му најпознатије „Бате ће се

жени“ /Градина, Ниш, 2004./ и „Песме“/Прометеј, Нови Сад, 2003./

Награде: Прва награда за допринос одраслих писаца ведром духу детињства на Фестивалу хумора за децу у Лазаревцу 1997. године, друга награда на Југословенском фестивалу „Булка“ у Црвенки 1996. године, награда дечијег жирија на фестивалу „Булка“ 1998. и прва награда на Југословенском фестивалу песника за децу „Булка“ у Црвенки 2002. године.

Члан је редакције Књижевног часописа за децу „Витез“. Стални је сарадник Радио „Алексинца“. У овом броју објављујемо његове две нове песме које би требало да се нађе у новој збирци.

ЉУБАВ

Има једна врторџка,
чим ме сретне, она трепка.
Она ће се љубавише,
не зна дзиву да обреше...

По другачке, две поштарке,
праћа писма, љуби марке,
пише свашта неписмена:
-Оће да ми буде жена!

Због љубав се усукала,
већ три ноћа неје спала,
сањала је наше бурме,
и због мене оће умре!

Ја сам био тресак, силан.
Саг сам тужан и џилан.
Ко да ме је омајала
тај што би се саг одала?

Викам –нећу, ал' гу оћу!
Почѣ да не спијем ноћу...
Да л' сам стварно толко љубав?
Да л' тој мене ваћа љубав?

МОЈ ЋЕ БАТЕ БУДЕ ТАТЕ

Не знам, људи, да л' тој знате
МОЈ ЋЕ БАТЕ БУДЕ ТАТЕ!
Радјем се, врљам капче,
оћу литнем као врапче.

И од милос, да сам кутре,
вртеја би реп до јутре!
Само ми се од њег прича.
Ја ћу да му будем чича.

Ћу га клацкам, ћу га нишам,
ћу му певам, ћу му причам,
ћу га раним, ћу га браним,
ћу га бањам... Већ га сањам!

Све овој ми као бајка.
Царица је моја снајка.
Носи белче, златан грумен,
једва чекам да га цунем.

Није важно тој прѣљече
да л' је мушко ил' девојче.
(Тој је боже и небеско.)
Важно је да - неје женско!

Студио Радио Алексинца, Данијела Димитријевић и Власта Н. Ценић

Андријана Бранковић

Чини се да слава није никада до сада била толико цењена у Србији. Жеља да се, бар на неколико минута, нађемо „на телевизору“ налази се на високом месту листе жеља многих људи било да су они млади или у зрелијим годинама. Јер за успех се вреди борити свим средствима. Не ради се ту само о личном задовољству, испуњености и осећању постигнућа, досезања неког циља, много више је од тога. Постати славан значи изаћи из анонимности, из овог досадног живота малог човека који је, чини се, стално исти и ужасно монотон. Наједном нам се пружа могућност да преко ноћи променимо свој живот „за 360 степени“, да postanемо „неко као...“, да лично на звезде које смо могли само да гледамо и да им се дивимо. То што уз пут изгубимо своје Ја и свој став, своју личност, није ништа у поређењу са оним што добијемо - шансу да се о нама говори, да нас виде и, што је још важније, да нам завиде сви они који су нас потцењивали и омаловажавали.

Шоу-бизнис на српски начин

• Колико кошта достојанство?

Наравно, доћи до шансе за успех није нимало лако. Један од начина су ријалити емисије које нуде обичном човеку могућност да заплочи естрадним небом. Оно што представља проблем је да су места ограничена а кандидата пуно. Треба зато понудити нешто што још није виђено. Ако поседујете неки таленат, по могућству редак или необичан, вама је пут већ отворен. Али шта ћемо са онима који таленте немају? Да ли су за њих врата тог магичног света затворена за сва времена? Ни у ком случају. Они треба да понуде себе као идеалан производ, треба да јавности ставе на увид све своје страхове, стрепње и надања, једном речју, треба да оголе себе, да се пред камерама и милионским аудиторijумом потпуно скину, али не у буквалном смислу већ много горе, да покажу да су рањиви, несигурни и неостварени, необразовани или проблематичног понашања, или било шта друго што ће на неки начин привући пажњу на њих јер то је њихов једини квалитет. И управо тада се дешава један парадокс – док се особа све више срозава

на лествици самопоштовања, ако га је икада и имала, она све више расте у очима других који све то гледају, диве се и у исто време подсмевају људској глупости и потреби да се иде у такве крајности, а многи и жале што баш они нису на њиховом месту да се добро забаве, нешто зараде ако је то могуће и да их неко види. Јер није мала ствар да се о вашем животу пише у новинама, да видите себе на ТВ екрану или да вам клинџи из краја скандирају име док се враћате из продавнице. Ма колико та слава била без покрића, она прија и зато и боли толико када престане, нагло као што је и почела. Само је једна ствар гора од анонимности – заборав. Једном славна личност ће сада, суочена са заборавом и брисањем из тог јавног живота коме, реално говорећи, никада није ни припадала, учинити све што се од ње тражи како би се бар још мало одржала. Наравно безуспешно. Сви они као грађани другог реда брзо бивају потиснути „свежом крвљу“, онима који треба да превазиђу своје претходнике. Па док траје да траје. И онако је све то само шоу-бизнис.

У организацији Радио Алексинца

Радионица за новинаре

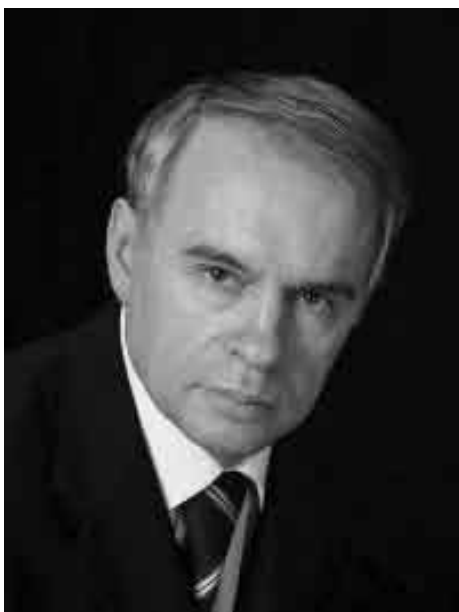
Професор **Др Зоран Јевтовић** је су-традан након трибине, у Народној библиотеци одржао радионицу за кандидате у избору радио Алексинца који су желели да се баве послом новинар - водитељ. Радионици су могли да присуствују и особе које су биле заинтересоване за ову тему. Професор **Јевтовић** је у петочасовном раду полазницима теоретски и практично указао на неке занатске специфичности наступа новинара у радио емисијама.

Др Србобран Бранковић на трибини у Алексинцу, о медијима, локалном информисању...

Монопол медија са националном покривеношћу

- **Мора да постоји јако грађанско друштво, које подразумева снажна и утицајна новинарска удружења, невладине организације, разне фондове, добротворне организације и слично које подупиру рад локалних медија.**
- **Локални медиј је у извесном смислу противречност, будући да су медији предодређени и виђени као инструмент глобализације, теже да досегну што више публике.**
- **Људи данас немају поверења готово ни у једну од кључних друштвених институција и медији тунису изузетак.**
- **Значај и улога ТВ у годинама које долазе значајно ће опадати у корист интернета и мобилног, или можда у корист неког метамедија који ће у себе интегрисати сва ова три садашња**

У Алексинцу је карајем децембра одржана једна занимљива трибина која се бавила локалним медијима у транзицији, односно у променама како су, због прикладнијег термина, инсистирали гости овог скупа др Србобран Бранковић, директор „Медиа Галуп-а“ и др Зоран Јевтовић, професор новинарства на више факултета у Београду и Нишу. Организатори трибине пре свега Предеузеће „Агро-прес“ д.о.о. из Гредетина, односно Радио Алексинац, Народна библиотека и Центар за културу и уметност Алексинац, желели су да алексиначкој јавности пружи могућност да о неким актуелним питањима чују мишљења еминентних стручњака, како би овдашња заједница, приликом одлучивања о медијима који се баве претежно локалним информисањем, донела одлуку у интересу свих становника, ако је то уопште могуће. У публици

Др Србобран Бранковић своје корене вуче из алексиначког села Рсовац и каже да се увек добро осећа када је у Алексинцу. И самом трибином је био презадовољан, јер су питања била доста стручна и инспиративна, а најмање у функцији политичког препуцавања. По његовом мишљењу, то је још један доказ да Алексинац има потенцијал вредан поштовања и пажње.

је било око педесетак присталица медија који су, након уводних информација имали прилику да у разговору са гостима дају своје мишљење и поставе њима интересантна питања. Нажалост, међу присутнима је било мало личности из актуелног политичког живота Алексинца, који су у прилици да доносе одлуке о медијима. Изузетак су, тада актуелни већник **Светислав Видановић** из СПС и **др Зоран Остојић**, одборник ДС. Додуше, трибина је била 25. децембра, дана када је Седница СО Алексинац одложена и када су цео дан трајали политички договори, и у вечери када су неки колективи, они на буџету, почели са прославом новогодишњих празника. Ако је за утеху било је доста новинара из алексиначких медија, нисмо приметили директорку локалне телевизије, али не и представника невладиних организација, који би требало да имају значајну улогу у фази трансформације и каснијег рада медија, односно формирања ставова јавног мњења. Тим поводом, пре његовог доласка, замолили смо **др Бранковића** да нам писмено, путем електронске поште, одговори на неколико питања.

Господине Бранковићу, један новинарски напис, па чак и серија њих, не мењају свет или односе у једној друштвеној средини, али вероватно, ти написи, подстичу јавно мњење да зах-

тева корекцију неких односа. Има ли Србија сада јавно мњење које има било какав утицај у друштвеном животу, и ако је оно слабо, шта је узрок ?

- Наравно да новински написи, нарочито телевизијско извештавање и коментарисање, могу много да промене у друштву. Да није тако, медији не би данас били средиште укрштања интереса политичких и пословних кругова, невладиног сектора, снажних лобија и фактора утицаја из сенке, а често и криминалних структура. У Србији медији имају велики утицај на друштвени живот, у то нема сумње. Питање је само да ли је тај утицај конструктиван, или има обрнут предзнак. Мислим да су медији нејаки да би се одупрли свој горе поменутој сили. Али, Србија није изузетак. У жељциновској Русији је настао један занимљив израз који се и данас користи у новинарству и односима с јавношћу, то је реч „заказуха“. Ми немамо одговарајући термин за то, превод бисмо морали да позајмимо из енглеског и то би, мало посрбљено, било кол герла, тј. девојка чије услуге ви наручуете позивом на телефон. Зашто се то користи у новинарству? Зато што се читав ПР у Русији тада сводио на то да дате неке, веома ситне паре новинару и он ће похвалити или поплувати кога год ви желите. Новинар је, дакле, та заказуха. Код нас ситуација није баш таква, али постоје новине у којима се стварно може наручити баш онакав текст какав вам треба. То је без сумње сумрак професије.

С друге стране имамо читаве медије којима се може прилепити такав атрибут. Пара врти где бургија неће, то је изрека настала у јако сиромашним друштвима и врло је корисна за разумевање стања у нашој јавности.

Један од главних проблема данашње Србије су монополи. Лето сам провео у САД и био сам запањен колико је то јефтинија земља од Србије, почев од горива које тамо двоструко мање кош-

та, шпреко хране, одеће, обуће, кућне хемије, средстава за личну хигијену и да не набрајам даље. Не видим ни један други разлог тој неразумној разлици у ценама осим монопола фирми које контролишу снабдевање тржишта. Готово истоветна је ситуација и у медијима. Они се сада не контролишу репресијом, као у Милошевићево време, али се контролишу дистрибуцијом буџета остварених од оглашавања. Ко жели да прода свој огласни простор, тај не сме да пише и говори оно што мисли и хоће, већ оно што треба да чини.

Велики проблем код нас је и недостатак квалитетног људства у медијима, од менаџера, новинара и уредника преко сниматеља, редитеља, продуцента, фоторепортера, огласних одељења, продајне мреже. Ако производ „занатски“ није добар, тешко ће се продати, не само у дословном већ и у фигуративном смислу, у смислу да ће се тешко изборити за поверење свог потенцијалног читаоца, слушаоца или гледаоца.

Да ли српски медији имају поверење јавног мњења, и ако га немају, због чега је то тако?

- Не може се генерално говорити о свим медијима. Неки имају веће, неки мање поверење. Ситуације се разликују и у појединим деловима друштва: неки имају веће поверење у једне медије, а мање у друге. Ипак, мислим да је генерално ситуација лоша, да је поверење релативно слабо. Људи данас немају поверења готово ни у једну од кључних друштвених институција и медији ту нису изузетак. Зашто је то тако? Одговор је једноставан: народ живи веома лоше, из тога изводи закључак да те институције траљаво или лоше обављају свој посао, да у њиховим плановима и активностима обичан човек, са својим свакодневним потребама и невољама, нема значајно место. Кад је то тако и кад се медији не труде превише да артикулишу то незадовољство народа, онда људи немају много поверења ни у њих.

Каква је ситуација у Европи, па и у свету?

У Европи имате медије са дугом традицијом. Публика је сегментирана тако да се поједини медији превасходно обраћају појединим друштвеним слојевима и групама. Ту је поверење утемељено на традицији и постоји висок степен лојалности публике својим медијима. Наравно, и ту поверење осцилира, није увек константно ни високо, али је, у целини гледано, много веће него поверење у наше медије.

Али нипошто не треба идеализовати ситуацију ни у тим деловима света. Новац и политика и тамо имају снажан утицај на медије. Начин писања о актерима југословенске кризе током 90-их о томе довољно говори, а Србија је платила нарочито велику цену јер њена власт из тог времена апсолутно није разумевала значај јавности у моћним западним земљама. Но, мора се рећи да се у тим земљама ипак не може успоставити апсолутна контрола каква је постојала код нас – претпрека томе су медијски закони који забрањују монопол, али и дуга традиција демократске јавности.

Србија је имала јаку мрежу локал-

них информативних гласила, али и врло скупу. Делимична приватизација није унапредила ову област. Како избећи све транзиционе проблеме када су у питању локални медији?

- Да би се избегла та опасност мора да постоји јако грађанско друштво, које подразумева снажна и утицајна новинарска удружења, невладине организације, разне фондове, добротворне организације и сл. које подупиру рад локалних медија. Локални медиј је у извесном смислу противречност, будући да су медији предодређени и виђени као инструмент глобализације, теже да досегну што више публике.

Но ситуација није безизлазна. Да бих био јаснији употребићу један тениски израз – излазак на мрежу: на интернету се тај хендикеп локалног може превазићи јер је мрежа глобална. Ако сте ту, онда могу да вас читају и житељи ватер краја који живе у престоници и у другим деловима земље, као и дијаспора, а могу и сви други ако наметнете неку тему која ће привући ширу пажњу.

Највећи проблем локалних медија је што је њихова публика невидљива у етаблираним системима мерења гледа-

це, новине мање читају јер су, углавном, слабијег материјалног стања. Млађи људи су оберуче прихватили интернет, друштвене мреже, мобилну комуникацију, али и програме који уживо преносе догађања у групама добровољно изолованих људи, тзв. reality show, на шта се старијим људима, по правилу, диже коса на глави.

Господине Бранковићу, на крају овог разговора, да ли има питање које нисмо поставили, а сматрате да је важно и желите да дате одговор?

- Хтео бих да изнесем један занимљив налаз из истраживања које сам радио са својим студентима. Тим истраживањем смо обухватили преко 2000 људи и питали смо их колико времена проводе у гледању ТВ, читању новина, у разговору мобилним, на интернету и још много штошта. Кад сам касније анализирао податке, издвојио сам две групе: испитанике старости између 12 и 17 година и оне старије од 60. Подаци показују да су то два потпуно различита света. Погледајте то у доњој табели.

Табела: Време (број минута) које

	Просечан жitelj	Узраст 12- 17 год.	61 год. и више
ГЛЕДАЊЕ ТВ: укупно минута	155,40	114,82	205,16
ИНТЕРНЕТ: укупно минута	30,38	70,95	0,58
РАЗГОВОР МОБИЛНИМ: укупно минута	13,34	14,89	5,23
Укупан број послатих и примељених СМС	11,70	35,67	1,05

ности и праћења читаности. Све је подешено да се обезбеди монопол медија са националном покривеношћу. Тако се њихов утицај на читаоце, слушаоце и гледаоца потцењује, а тиме се слаби могућност да они продају свој огласни простор. Кад сам радио електронско мерење гледаности ТВ и медијско планирање, покушавао сам да велике оглашиваче убедим да им се много више исплати да своје кампање спроводе кроз мрежу локалних медија, него да плаћају папрене рекламне секунде на ТВ станицама са националном покривеношћу, али њих то није занимало. Иза свега су стајала раније склопљена савезништва између 1) људи из медија, 2) оних који мере гледаност, слушаност и читаност и 3) људи задужени за маркетинг у великим фирмама – оглашивачима, та савезништва су зацементирана милионским провизијама и ту се није могло ништа променити.

Какве су разлике између старосних структура? Да ли по важним друштвеним питањима имамо став зависно од година?

- Да, правило је да су старији људи конзервативнији, теже прихватају нове медије или алтернативне садржаје у старим медијима, више су окренути домаћим филмовима и серијама на телевизији, радо гледају колажне и забавне емисије типа Жикине шарени-

просечан жitelj Србије и припадници најмлађе и најстарије старосне групе проведу у гледању ТВ, на интернету, у разговору мобилним и број послатих СМС у току једног дана

То нам указује да ће значај и улога ТВ у годинама које долазе значајно опадати у корист интернета и мобилног, или можда у корист неког метамедија који ће у себи интегрисати сва ова три садашња, али у коме ће свакако опадати учешће садашњег концепта телевизије са две јасно одељене групе: активне одашиљаче и пасивне примаоце порука.

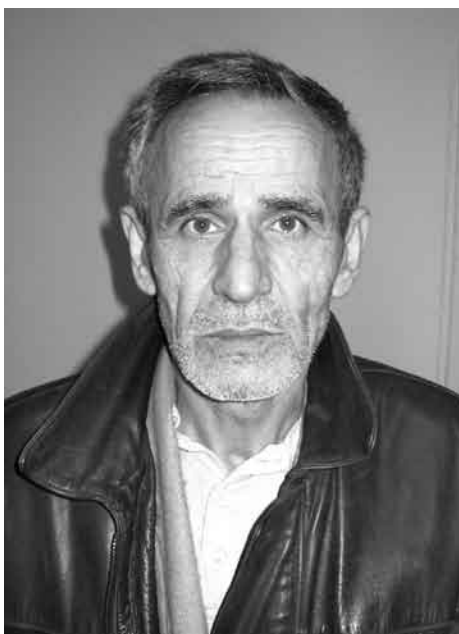
Постоје значајни разлози да говоримо о две врсте медијске културе: једна је класична, телевизијска и она је углавном пасивна и донекле ауторитарна. Друга је у настајању, са сасвим различитим одликама и потенцијалима – самоникла, спонтана, помало анархична. То је култура интерактивности, повећане и делом продубљене друштвености. Управо то може бити разлог што ће класична екранска култура телевизије, гломазног и несавитљивог медијског мастодонта, лагано да одумири у корист нове културе засноване на интерактивности и изграђене на једном бескрајно флексибилном и брзом медију, који одговара потреби савременог човека да рационално економише својим временом.

Н. Миљковић

Драгољуб Цветковић након двадесет година обновљеног рада ДС у Алексинцу

Тешко је мењати навике људи

- Ми обично већи број одборничких места добијамо у граду и приградским насељима, у селима су то ретке ситуације.
- После једне тибине у Алексинцу Ћинђић је рекао: „Знаш шта, Цвеле, ова средина, ови људи ми делују изузетно продуктивно.“
- Када би се све политичке странке, сав тај потенцијал, удружиле, можда би Алексинач имао те кадрове који би квалитетно водили јавна предузећа и саму Општину

Крајем 2009. године, тачније 11. децембра, навршило се 20 година од обнављања рада Демократске странке. Алексинач је био једна од средина где се обновио рад ове странке. Дуго је град на Моравици имао општински одбор који је знао да противуречи и самом врху странке. Било је периода када су алексиначке демократе били и вршиоци власти, али, углавном су у локалу били у опозицији, што су и данас. Многи од тих партијских првака у овој средини се више не баве политиком или су се приклонили некој другој општини.

Један од оних који су остали верни Демократској странци је професор Драгољуб Цветковић - члан Општинског одбора и одборник у овдашњем локалном парламенту. Он је и један од оснивача ОО у Алексинцу и учесник оснивачке скупштине демократа у Београду. Поводом две деценије обновљеног рада ДС Цветковић је био гост Радио Алексинца и део тог разговора објављујемо у „Новостима југа“.

Чега се упечатљивог сећате са оснивачке трибине у Алексинцу, којој су присуствовали између осталих и Коста Чавошки и Радослав Стојановић?

-Тада баш није било једноставно,

истина, било је напетост. Тражили смо да се оснивачка скупштина одржи у Дому културе у Алексинцу или некој другој просторији као Дом синдиката, затим смо тражили халу Школског центра. Међутим, ту смо наилазили на одбијање и страх од стране руководиоца Комитета у то време. Није се дозвољавало формирање опозиционе странке, још увек је то мучно време било. И онда су нам тек на Руднику на једвите јаде дозволили салу Дома културе и ту смо заказали оснивачку скупштину, на коју су дошли Радослав Стојановић, Коста Чавошки и Мирко Петровић. Био је мали број људи, свега четрдесетак грађана, а било је и оних који су били задужени од стране Комитета да изазову експрес... Међутим, успели смо да не дође до конфликта и тада је основан ОО Демократске странке... За првог председника је изабран професор Драгомир Смиљковић, који се данас налази у Аустралији.

Ако се добро сећамо, први састанак је одржан у јесен 1989. године у градској бапти и направљени су планови за даљи рад.

-Оснивање у правом смислу, Општинског одбора у Алексинцу је обављено негде на Ђурђевдан следеће године. Ту је, у правом смислу, формиран ОО од нас двадесетак. А оно, на Руднику је била једна екипа која ће својим ауторитетом ширити углед Демократске странке и имала је циљ да створи услове за формирање ОО у правом смислу. Након тога смо сваке године славили Ђурђевдан као дан оснивања нашег алексиначког одбора. На једном од њих је био и покојни председник Зоран Ђинђић. Годину дана након тог сусрета кренула је иницијатива да дан целе странке буде Ђурђевдан.

На оснивачкој скупштини у Београду било је доста Алексиначана.

-Јесте. Прва оснивачка скупштина странке, у правом смислу, догодила се у Београду и ми смо били позвани. Из Алексинца је отишло нас четворица – професор Ђура Паовић, Зоран Милосављевић, Драгомир Смиљковић и моја маленкост... Тада је та београдска, и уопште југословенска елита, била окупуљена на тој оснивачкој скупштини. Задовољство ми је било да упознам Бориса Пекића, Косту Чавошког,

Драгољуба Мићуновића, који су се и у претходном периоду истакли. На пример, Мићуновић је учествовао у арбитражи везаној за Босну и Херцеговину, када је долазило до отвореног најављивања да систем и држава са једнопартијским системом не може да опстане, него Југославија мора да се определи за вишепартијски систем. Јер до сада политичка мисао није нашла бољи начин политичког органозовања и напретка једног друштва осим вишепартијског система.

У протекле две деценије, када је у питању општина Алексинач, шта бисте издвојили као успех, а шта као неуспех у деловању Демократске странке?

-На локалном нивоу, када је 2001. године превагу однела СПС, било је преговора да прво место општине преузме Демократска странка. То није прошло и онда је дошло до ванредних парламентарних избора на којима су тада ДС, ДСС и СПО остварили већину и формирали власт. Мислим да је у том периоду Демократска странка и владајућа гарнитура пружила максимум који је могла. Не кажем да није било грешака, било је. Ти људи тада нису знали, међу њима и ја, како функционише власт. Био је неопходан период прилагођавања и изучавања како функционише власт. Ја са поносом могу да кажем да се не стидимо тог времена. Ми смо урадили шта смо могли са средствима и буџетом која смо имали. Лично мислим да смо урадили више од максимума. Друго чиме могу да се поносим, без обзира на оптужбе, наводно неке криминалне радње посебно везане за "Рујевицу" са директором Зораном Стојиљковићем, доказало се да он није ни најмање упрљан неким махинацијама... Ово је за мене понос, а урађено је максимално што је било могуће.

Велики део јавности сматра да снаге окупуљене око ДС-а нису на најбољи начин искористиле пружену шансу кад су дошле на власт...

-Лично познајући ову општину, јер је процес јачања странке трајао доста дуго и обишао сам доста села, разговарао са људима, изучавао карактер и менталитет „моравца“ и около ван Мораве, ми смо чинили што смо могли. Међутим, врло је мучно мењати не-

што код људи, кад је велико "испирање мозга" људима, што је било до те 2000-те. Павковић је водио Општину, након тога ја сам је преузео. Јесте, био је "врућ кромпир", али сматрао сам да у то време треба то да урадим. Ја сам пошао из емотивних разлога. У то време целокупна ДС је доживела пад популарности, како на републичком нивоу, тако и на локалном, посебно августа месеца, након убиства премијера Ђинђића. Тада је Зоран Живковић преузео то место. И тај целокупни пад и бројне афере и лажне оптужбе су се рефлектовале и на локалном нивоу. Након избора ДС је имала 12%, а ми смо имали 8 или 9% и свега 6 одборника, што је велики пад. Ја сам тада, као председник странке, поднео оставку. Сматрао сам да треба да препустим странку неком ко има више енергије. Додуше, у то време нисам могао да водим истовремено и Општину и странку, него је странку водио потпредседник, а ја сам водио Општину. Али због пада популарности, било је неопходно да неко са свежијом снагом преузме странку. То је један од разлога. Али оно што је учињено у том периоду, мислим да обе ове гарнитуре нису могле да ураде ни пола од тога што смо ми урадили.

ДС је у дужем периоду имала јак и јединствен ОО у Алексинцу који је имао снаге да се супротстави именовању једној таквој партијској личности као што је била партијска позиција Зорана Живковића, касније премијера Владе Србије. Од тадашњих александарских демократа, Ви сте један од ретких који је политички активан у ДС и данас. Како то објашњавате?

-Мислим да није дошло толико до растакања тог демократског потенцијала. ДС је знапредовала, тражила је одређене промене, неке нове људе, људи су променили странку и позицију. Ја сам сматрао да не треба да мењам и да ми је касно да мењам. Друго, што сам и раније практиковао, да изумем своје мишљење и као одборник и као члан ОО и као члан председништва ОО у Алексинцу, да нека своја мишљења и неслагања отворено изразим и преко председника ОО ако се са неким стварима и неким ситуацијама, конкретно за политику ДС, не слажем, да то наметнем у разговору. Размењујући мишљење на ОО, као и на Председништву, да председник ОО изнесе горе главна неслагања везана за политику странке. Мислим да је странка порасла, увећала се, има добро организован ОО, један од бољих. Зашто није тад, иако смо освојили 12 одборника, могли смо можда више, али мислим да је доста добро то, гледајући реално александарску средину и, по мом мишљењу, наш неки потенцијал, уз максимални рад, не би могао више од 15-16 одборника. Познајући ову средину, мада она има радикалско обележје, гледано реално у предатном периоду у вишепартијском систему када је то било у бившој Југославији, у Краљевини, то је реалност. То је преовлађујуће сеоска средина. Ми обично већи број одборничких места добијамо у граду и приградским насељима, у селима су то ретке ситуације. Покушавали смо на неким местима уз више рада, међутим то семе

није никло.

Да ли Вас, као дугогодишњег демократу и искусног политичког радника, љуте сталне фракцијске борбе у оквиру ваше странке?

-Ја сам више пута размишљао о томе. Добрим делом те одређене унутрашње односе диктирају поједине личности, да ли је то водећа личност странке, да ли је то нека друга личност. И обично какав је човек у неку руку и какви су људи у том врху странке, онда је и таква ситуација у самој странци. То стварно замерам. Ми смо имали и у ранијем периоду неслагања између нас који смо чинили врх странке до 2000., па чак и после тога, до 2004. године. Али то неслагање, најмање политичко, није утицало на наше другарске односе. Политички се нисмо слагали око многих ствари, али већина када гласа на ОО изнесу се мишљења, развије се дебата и онда чији став преовлада тај став се спроводи. Овде се понекад, што ми смета много, иде до границе уништења, што је за мене изненађење. Зато што мислим да чак и са политичким противницима, првенствено из Радикалне странке, ДС и социјалиста, увек треба оставити простора за комуникацију, за разговор. Политика је таква вештина где никад не треба рећи никад, јер увек треба оставити просторе за сарадњу, за нормалну комуникацију. Ја сам имао задовољство да, као шеф одборничке групе сарађујем са СПС, политички се нисмо слагали али смо са Лазинем били другари, добри пријатељи.

Да ли нису у питању понекад и лични интереси, ипак је ово сиромашна Србија?

-Да Вам кажем једну ствар, ја прво као човек нисам никад стављао лични интерес испред општег интереса. Можда сам идеалиста и сам кренуо у то из идеала, мада за идеале, како то Чорба каже, гину будале, али ја остах и даље такав и не мислим да треба да мењам нешто. Суштину оног што ми радимо и што смо радили, оцењују људи. Али је сушттина и створити услове за те будуће генерације, за моју децу, за децу мојих пријатеља, за моје ђаке, за њихову децу. Учинити један корак да они боље живе него што смо ми живели. И није сушттина у томе, "сада је мени добро". Мени није добро, ако многим није добро.

Када вас можемо очекивати у владајућој већини у александарској локалној самоуправи?

-На то питање тешко да бих могао да одговорим, постоји једна таква могућност. Да ли ће то бити, не знам. Ја са овог аспекта, познајући политичку сцену Алексинца и владајућу коалицију, знам да обично слабе коалиције дуже трају него јаке коалиције. То је неко политичко правило. Лично мислим да постоји нека мала могућност да ДС распадом ове садашње коалиције, формира са неким другим странкама другу коалицију. Ја у то мало верујем. Иако постоји неки наговештај да ће до тога доћи, Алексинцом круже приче, ја лично мислим, иако је слаба та коалиција, њени лични интереси унутар коалиције, посебно људи који су на одређеним функцијама, ако би се престало са тиме, они би остали на

улицу, јер до тада, осим политиком, они се ничим другим нису бавили.

На крају, остављамо могућност да одговорите на питање које ми можда нисмо поставили, а Ви мислите да је важно.

- За ових 20 година политичког организовања срео сам многе људе, разменио мишљења, учио од њих и било ми је стварно задовољство да будем у њиховом друштву, посебно мислим на покојног председника ДС Зорана Ђинђића, са којим сам често имао неслагања, ја лично, а и наш одбор. Али је он имао толико тог политичког шмека да се на један фин начин уз разговор, уз убеђивање, превазиђу неки проблеми. Био је један човек бриљантних интелектуалних способности. То не значи да није чинио грешке. Било ми је стварно задовољство да упознам једног од најбољих режисера Сашу Петровића, да упознам једног Николу Милошевића, Борисава Пекића, да разменимо мишљења око тога. Испричаћу један детаљ. На ОО, негде 1991. долазио је Никола Милошевић, Саша Петровић и трећег не могу сада да се сетим, ако није Раде Стојановић. И онда је један од председничких кандидата био принц. Наш одбор је био против тога да престолонаследник буде кандидат ДС, јер ДС није монархистичка странка. И онда је Саша Петровић мене питао ко је најбољи кандидат. Ја сам рекао да је од елите која постоји у Београду, можда најбољи кандидат Матија Бехковић. Онда је ишао тај предлог где смо ми имали неке тезе испред њих. Друго, испричао бих и догађај када смо, и поред његовог противљења, организовали скуп у Дому културе Зорану Ђинђићу. Ми смо очекивали да ће бити стотинак, двеста људи. Међутим, била је пуна сала, чак и горе балкон. И онда је дошао Ђинђић и није било његовог класичног излагања. Људи су постављали питања. Зоран је био одушевљен и одговарао је на та питања. Онда смо кренули да посетимо наш клуб. Ја сам тада водио странку. Ђинђић је тада рекао: "Знаш шта, Цвеле, ова средина, ови људи ми делују изузетно продуктивно." На основу питања која су постављали, видео је тај потенцијал. Онда сам ја рекао Ђинђићу, да што се тиче образовања те елите, Алексинац је понекад пре Ниша. Он је на основу питања закључио какав је тај склоп. И на крају, по мом мишљењу, треба да буде више толеранције међу политичким странкама, редовне комуникације, без обзира ко је на власти. Мада што се тиче вођења Општине, и овако у разговору и размишљајући о том питању, када би све политичке странке сав тај потенцијал удружиле, можда би Алексинац имао те кадрове који би квалитетно водили та јавна предузећа и саму Општину. А из једне политичке странке, ма каква она била, иако ДС и ОО ДС има тај потенцијал, лично мислим, али не довољно квалитетан да би водили успешно општинска предузећа. Ми смо покушали то у оно време, али смо имали и промашаје.

**Наташа Марјановић
Нинослав Миљковић**

Алексиначки рудници још лече ране велике рударске несреће

Живот без сутра?

- Овде ретко ко верује да ће опет оживети рудокопи, да ће се вратити стара добра времена.
- Алексинац и његове околине најбогатија су налазишта уљаних шкриљаца у Србији, а можда и у Европи.
- Када је нафта испод 60 долара по барелу, технологија вађења уља из шкриљца није исплатива.

Алексиначки рудници ни двадесет година након велике рударске несреће, (новембра 1989. године, када је живот у овдашњим јамама изгубило 90 рудара), не могу да залече болне ране како за изгубљеним камаратима, тако и због пропадања овог, некада перспективног места. Од тог дана, као да је живот у овој рударској колонији почео да исписује тужне животне приче које су код овдашњег становништва убијале и последњу наду да ће њихов рудник опет стати на ноге.

Некадашњи гигант, који је уопштавао око 700 рудара, односно више хиљада радника, са поплавленим и затрпанним јамама застрашујућа је слика сада запуштеног простора, на коме се врзма тек по неки камарат.

Додуше, у Алексиначким рудницама је седиште предузећа за извођење рударско-грађевинских радова ЈП „Ресавица“, чијих око 300 радника сада изводе радове у србијанским рудницама. Тако овде још увек живи рударска традиција и ако нема рудника.

Преживели без перспективе?

Као и сваке године, и овог новембра алексиначки рудари су се по двадесети пут поклонили сенима погинулих колега, који су претежно сахрањени на овдашњем градском гробљу, подсећајући се заједничког рада у овдашњим јамама. Тугу нису скривали због губитка пријатеља и браће по хлебу, али и због сазнања да њихово драго место Алексиначки рудници полако умире у сваком погледу.

На алексиначком Новом гробљу, где један до другог почива половина настрадалих камарата, положени су венци на спомен обележје на којем су исписана њихова имена. Окупиле су се породице и колеге страдалих рудара, слике трагедије јаке су и после две деценије.

- Целом дужином јаме налазили су се лешеве наших камарата који су се угушили од дима. Неки су били само на 10 метара од спасења, од места где пролази чист ваздух. Извлачење тела је трајало 25 дана. Сваким даном је било све теже. Тела су се убрзано распадала због температуре од 50 степени Целзијуса. Негде би смо налазили само одело и кости у њему. Испред јаме су се налазиле породице рудара. Било ме је страх од њихових погледа, јер су у сваком тражили трачак наде. А наде није било... - сећа се рудар Љубиша Станојевић, који је пре 20 година био награђен орденом за храброст као члан спасилачког тима.

Породице тада настрадалих рудара су збринуте. Свака је или добила стан или новац за градњу куће у месту

Некад било сад се приповеда

по сопственој жељи. А рудара је било из свих места, са Космета, из Босне и многих крајева Србије. Тадашња солидарност је била велика и обимна, да многи сада с правом питају да ли је она била адекватно употребљена, јер су се у то време у самом граду отварали бутици за продају бунди и продавнице музичких апарата пошто је потражња била изузетно велика.

Давало се и шаком и капом, а по многим без јасно осмишљеног плана за будућност. Из формираног фонда сти-

пендирано је школовање деце настрадалих рудара. Једном речју, породице нису биле препуштене улици.

Али зато се мало урадило за рударе који су наставили живот без свог рудника. Њихов социјални положај је само погоршан. Љубиша Станојевић, који је 1982. године дошао на Рудник из Обилића, са сетом се сећа тих дана када је све врвело од живота, а културне потребе и забаву овде су упражњавали и становници Алексинца и околних места.

- Тада нас је било доста и са стране,

• фото: Хаци Милодраг Миладиновић

из свих крајева некадашње државе. После несреће, велики број људи је напустио место, а сваки покушај оживљавања Алексиначких рудника је пропао - каже Љубиша, који и сада једе рударски хлеб у рудницама Србије и који је учествовао у санирању више рударских несрећа.

И председник општине Алексинац **Иван Димић** каже да се ова несрећа одразила негативно на развој Алексинца.

Подсећање

Отварањем изложбе фотографија о алексиначким рударима, аутора Миодрага Миладиновића и свечаном литургијом, обележена је двадесета годишњица трагичне погибје 92 рудара.

Тадашња влада је годину после трагедије затворила овај рудник, иако је према неким проценама имао резерве веће од 30 милиона тона мрког угља, једног од најквалитетнијих у Србији. Од тада 300 запослених ради у јамама других рудника.

- „Гробница на северном ревиру“, „Трагедија прве смене“, „Прве смене више нема“, „Драма под земљом и на земљи“... Само су неки од наслова, који су тада пре 20 година осванули у свим дневним домаћим и многим страним новинама, поводом највеће колективне рударске несреће у Србији, која се претходног дана, тачно у 11.59, догодила на koti 445 у северном ревиру јаме „Морава“ Алексиначког рудника.

Тог 17. новембра 1989. године (петак), дан је био исто тако леп и топао за ово доба године. У јаму је сишло 168 рудара прве смене, а њих 90 се није вратило из земљине утробе са дубине од 700 метара. Страдали су од пожара, који је избио пошто су четворица њихових камарата апаратом за аутогено заваривање секли део гвоздене подграде. Деведесет породица остало је без најмилијих, а 132 деце без очев.

- **Дешавале су се и раније несреће у руднику али су камарати настављали да раде. Али после 17. новембра 1989. године се даље није могло. Алексиначка јама је затворена као и многе куће у Алексиначком руднику где се број домова смањио за трећину. Због свега је привреда града је претрпела последице. Наша је обавеза да наставимо да помажемо породице рудара и наше Алексиначке руднике да поново прораде** - рекао је **Димић**.

У таквој суморној атмосфери све мањи број рудара верује у идеју поновне експлоатације налазишта угља на овом подручју. Резерве има, али нема пара за покретање производње. Окна и јаме стоје потопљене у води. А питање које лебди у ваздуху је да ли ће Алексиначки Рудници икада бити место пожељно за живот. Судећи по садашњој привредној и социјалној ситуацији - тешко.

Некад било сад се приповеда

Уљани шкриљци

Можда ће ово наше предвиђање оповргнути будућност имајући у виду информацију Новинске агенције „Тањуг“ објављену 06.11.2009. године која гласи: „Државни секретар у Министарству рударства и енергетике **Душан Мракић** рекао је данас да би наредне године у Алексинцу требало да буде отворено велико градилиште за експлоатацију уљаних шкриљаца.

„**Радимо додатна испитивања у једном институту у Немачкој и ако буду потврђена раније спроведена истраживања, надам се да ће идуће године такво градилиште бити отворено у Алексинцу**“, казао је **Мракић** новинарима.

Иначе, ово није нова идеја. Одмах после затварања Алексиначких рудника почело је заговарање експлоатације уљаних шкриљаца, за које је после бројних истраживања седамдесетих и осамдесетих година прошлог века, речено да су међу најбогатијим у Европи. У околини самог Алексинца, али још више у атарима села Суботинац, Краљево, Брадарац, Бован, Мозгово и других, утврђено

је велико рудно богатство и богатство у уљним шкриљцима за које је процењено да би могли да се експлоатишу и више од 50 година. Да ли има уљаног шкриљца и колико их је бавићемо се у наредном броју. За сада многи сматрају да само када су избори, или када покупе бензин и други нафтни деривати, понеко се сети Алексинца и његове околине, где су најбогатија налазишта уљаних шкриљаца у Европи.

А да ли ће тако бити у будућности? Пре неколико месеци је и компанија „Холцим“, један од највећих светских произвођача цемента и бетона, објавила да жели да претварањем српских уљаних шкриљаца у нафту дугорочно осигура енергенте за производњу. Добри познаваоци прилика кажу да када је нафта испод 60 долара по барелу, технологија вађења уља из шкриљца није исплатива. Нафта је ову цену одавно прешла и знатно је изнад 100 долара. Медији износе податак да барел нафте из уљаних шкриљаца кошта у најкупуљој варијанти 95 долара, а да просечна цена креће се између 30 и 50 долара. Да ли ће се нешто значајно десити на овом пољу остаје да се види.

Н.Миљковић

Најбољи спортисти у 2009. години

Фудбалер Земљак и одбојкашица Марковић

Спортиста године за 2009. године у општини Алексинац, а у избору Спортског савеза, је **Александар Земљак**, фудбалер ФК „Рудар – Алпос“, док је спортисткиња године **Кристина Марковић**, из Одбојкашког клуба „Алексинац“. Најбољи клуб у општини је **Циу циу (JIU JITSU CLUB „N & F“)** из Алексинца, док је најорганизованији клуб **ФК „Моравица“** из Суботинца. Титулу најбоље младе спортисткиње за прошлу годину понела је **Јелена Савић**, из КК „Шуматовца“, док ово звање у мушкој конкуренцији припало је **Алекси Шаповалову** из ОСР „Бистро“, док је најбољи спортеки радник **Зоран Миленковић** из СТК „Шуматовца“, док за вишегодишњи рад у спорту признање је добио **Бранислав Стојиљковић** из ФК „Морава“ - Житковац. Награда за индивидуални успех у спорту припала је **Лидији Рајковић**, члану ПСД „Брђанка“.

Оцењујући рад спортских колектива у 2009. години, **Светислав Виденовић**, председник Спортског савеза општине Алексинац, је напоменуо да су сви клубови остали у рангу у коме су наступали, а неки су и напредовали.

МАРКЕТИНГ

ДАНИ ДЕЧЈЕГ ЛИТЕРАРНОГ СТВАРАЛАШТВА ГОРДАНА БРАЈОВИЋ

Организациони одбор тринаестог српског књижевног сусрета
"Дани дејег литерарног стваралаштва – Гордана Брајовић" Алексинац 2010.
расписује

КОНКУРС

1. За најбољу књигу намењену деци и омладини, објављен у 2009. години, без обзира на литерарни род.

Награду у овој категорији обезбеђују Вечерње новости.

2. За дејег стваралаштво из области поезије, прозе, драмских текстова, новинарства (репортаже) и других писаних радова.

Деца, кандидати за ове награде, биће разврстани у три категорије:

- од I - IV разреда основне школе,
- од V - VIII разреда основне школе,
- од I - IV разреда средње школе.

За сваку од три категорије делиће се по:

- једна прва награда
- две друге награде
- три треће награде
- више похвала у свим категоријама

Сви награђени добиће вредне књиге, а њихови радови биће објављени у специјалном Зборнику. Предлоге са писменим образложењем и књигама под тачком 1. и радове под тачком 2., слати најкасније до 15. фебруара 2010. године поштом на адресу:

Центар за културу и уметност

Ул. Душана тривунца бр.15
18220 Алексинац
са назнаком:

"Дани дејег литерарног стваралаштва Гордана Брајовић"

Радове из стваралаштва деце слати у четири примерка, са пуним именом и презименом, разредом, именом школе, адресом и бројем телефона или електронским путем на адресу:

cku.aleksinac@gmail.com

(attachment, фонт Times New Roman, величина 12)

Тел/фах : 018/804-618, 804-822, 800-160, 800-161

ОГЛАСИ

Повољно продајем четири плаца појединачне површине од 8 до 11,5 ари у индустријској зони на Житковачком путу. Дозвољена градња свих врста објеката.

Тел. 061/81-84-883
018/886-180 (8-16h)

Повољно продајем берач кукуруза "СИПШЕМ ПЕТЕР ЕУРО 3500", једноредни, у добром стању.

Телефон: 064/5 44 80 50.

Повољно продајем сенажни си-локомбајн марке "ФЕЛА". Машина је у добром стању.

Телефон: 064/5 44 80 50.

МАРКЕТИНГ:

Телефони:

018 80 83 44
063 1 33 72 00

МАЛИ ОГЛАСИ

150 ДИН.

УСТАНОВА ЗА ОДМОР И РЕКРЕАЦИЈУ ДЕЦЕ **ЛИПОВАЦ**

с. Липовац, 18220 Алексинач; тел./факс: 018/848-210, 018/807-655

ГРАЂАНИМА ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ, ЗАПОСЛЕНИМА, ПОСЛОВНИ ПАРТНЕРИМА И КОРИСНИЦИМА УСЛУГА ПУНО УСПЕХА И СРЕЋЕ У 2010. ГОДИНИ

SRBIJA - ŠVAJCARSKA - SRBIJA

076 43 00 765
064 459 64 22
018 885 014

BOVAN prevoz
Garage NINO

091 940 26 44
fax. 091 940 26 45
garagenino@gmail.com

ŠVAJCARSKA - SRBIJA - ŠVAJCARSKA

**MESARA
KOD ZOKE**

tel. 018/80 38 66
T.C. Zelena pijaca L-19a
Aleksinac

**СВИМ ГРАЂАНИМА
ОПШТИНЕ АЛЕКСИНАЦ
ЖЕЛИМО УСПЕШНУ
2010. ГОДИНУ**

ОО СРС - АЛЕКСИНАЦ

Суграђанима
и љубитељима
позоришта, глумцима
и сарадницима,
као и пословним
партнерима
пуно успеха и среће
у 2010. години
жели

ТЕАТАР 91

ГРАДСКО ПОЗОРИШТЕ АЛЕКСИНАЦ

